

Sydjysk Sparekasse

Risikoredegørelse 1. halvår 2024

Frøsvej 1, 6630 Rødding
CVR-nr. 67 05 18 15

INDLEDNING

Redegørelsen er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne fastsat i CRR-forordning (EU) nr. 575/2013 samt dertilhørende retningslinjer i EU-kommissionens gennemførelsesforordning nr. 637/2021 og nr. 763/2021.

Redegørelsen udarbejdes halvårligt i forbindelse med offentliggørelse af sparekassens solvensbehov og kan ses på sparekassens hjemmeside. Den fulde risikoredegørelse – søjle III oplysninger - offentliggøres én gang årligt i forbindelse med offentliggørelse af sparekassens årsrapport for det foregående år. Det vurderes, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelsesfrekvensen er hensigtsmæssig set i forhold til Sydjysk Sparekasses risikoeksponering.

Oplysningerne i denne redegørelse er ikke revideret af intern eller ekstern revision.

Rødning, den 29. august 2024

Forelagt og behandlet på bestyrelsesmødet den 29. august 2024 og efterfølgende underskrevet elektronisk.

Direktion

Max Semay Hovedskov

Lars Blaabjerg Christensen

Bestyrelse

Erik Johannsen

Peter Hesselberg

Peter Eberle

Søren A. Jensen

Hans Peter Geil

Anne-Mette Michelsen

Bente Riis Fogsgaard

Morten Iver Thorøe

Richard de Churruca

Anita Linda Jensen

Tina W. Holm

Lars Schack Jessen

Ole Bæk Termansen

Kent Nissen

Rasmus S. Jepsen

Bjarne Skov

Jesper Seeberg

KAPITALGRUNDLAG

Sparekassens kapitalgrundlag fremgår af nedennævnte tabel.

I 1.000 kr.	30-06-2024	31-12-2023
Egentlig kernekapital før primære fradrag	1.467.339	1.388.060
<i>Består af:</i>		
- Garantkapital	557.191	552.096
- Opskrivningshenlæggelser	3.315	3.937
- Overført resultat	906.833	832.027
Fradrag i kernekapital		
<i>Består af:</i>		
- Resultat der ikke er kvalificeret til indregning	-	-
<i>Andre primære fradrag:</i>		
- Forsigtig værdiansættelse	-1.630	-1.314
- Foreslået garantrente efter skat	-16.290	-13.470
- Fradrag for goodwill	-7.917	-8.120
- Ramme til indløsning af garantkapital	-1.899	-452
Egentlig kernekapital efter primære fradrag og udlodninger	1.439.603	1.364.704
Fradrag for kapitalandele > 10%	-129.770	-140.277
NPE-fradrag (Minimum Loss Coverage, MLC)	-7.639	-7.463
Egentlig kernekapital (CET 1)	1.302.194	1.216.964
Hybrid kernekapital inkl. periodiseret fee	0	69.975
Fradrag for indirekte besiddelser i finansielle enheder	0	0
Kernekapital efter fradrag (Tier 1)	1.302.194	1.286.939
Efterstillet kapital inkl. periodiseret fee	24.908	124.864
Fradrag for indirekte besiddelser i finansielle enheder	-3.851	-4.113
Kapitalgrundlag i alt	1.323.251	1.407.690
SNP-obligationer inkl. periodiseret fee	49.915	64.866
NEP-kapitalgrundlag i alt	1.373.166	1.472.556

NEP-kapitalgrundlaget er fra 31. december 2023 til 30. juni 2024 faldet med 99.390 t.kr., hvilket primært kan henføres til indfrielse af hybrid kernekapital, indfrielse af efterstillet kapital samt indfrielse af SNP-obligationer. Disse indfrielse opvejes kun delvist af indregning af periodens resultat samt en mindre stigning i garantkapital.

RISIKOVÆGTEDE EKSPONERINGER

Den samlede risikoeksponering fordelt på risikoområder samt kapitalkravet heraf fremgår af nedenstående skema.

	30-06-2024		31-12-2023	
	Risiko-eksponering	Kapitalkrav (8 % af eksponeringen)	Risiko-eksponering	Kapitalkrav (8 % af eksponeringen)
I 1.000 kr.				
Kreditrisiko	3.563.315	285.065	3.396.076	271.686
Markedsrisiko	357.626	28.610	227.444	18.196
Operationel risiko	899.374	71.950	899.374	71.950
Den samlede risikoeksponering / kapitalkrav	4.820.315	385.625	4.522.894	361.832

Den samlede risikoeksponering er fra 31. december 2023 til 30. juni 2024 steget med 297 mio. kr., hvilket kan henføres til kreditrisiko, som er øget med 167 mio. kr. og markedsrisiko, som er øget med 130 mio. kr. Stigningen i markedsrisiko kan henføres til køb af obligationer med højere varighed/renterisiko.

TILSTRÆKKELIGE KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

Opgørelsen af sparekassens tilstrækkelige kapitalgrundlag og det individuelle solvensbehov er fordelt på nedenstående risikoområder.

	30-06-2024		31-12-2023	
	t.kr.	i pct.	t.kr.	i pct.
Kapitalkrav til den samlede risikoeksponering	385.625	8,00	361.832	8,00
Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	-	0	0
Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	-	0	0,00
Kreditrisici , heraf:	13.968	0,29	16.755	0,37
Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af kapitalgrundlag) med finansielle problemer	0	-	0	-
NPE-bagstopper	9.220	0,19	11.700	0,26
Øvrige kreditrisici	0	-	0	-
Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	4.748	0,10	5.055	0,11
Koncentrationsrisiko på brancher	0	-	0	-
Modpartsrisiko	0	-	0	-
Markedsrisici , heraf	38.355	0,80	19.818	0,44
Renterisiko indenfor handelsbeholdning	0	-	0	-
Kreditspændrisiko	35.810	0,74	19.304	0,43
Koncentrationsrisiko på værdipapirer	0	-	0	-
Renterisiko udenfor handelsbeholdning (følsomhed af økonomisk værdi)	2.545	0,05	514	0,01
Følsomhed af nettorenteindtjeningen (NII)	0	-	0	-
Øvrige risici fx obligationer til amortiseret kostpris	0	-	0	-
Aktierisici	0	-	0	-
Valutarisici	0	-	0	-
Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	-	0	-
Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle 1)	29.676	0,62	40.196	0,89
Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	-	0	-
Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter	0	-	0	-
Eventuelle tillæg, som følge af lovbestemte krav	0	-	0	-
Solvensbehov	467.624	9,70	438.601	9,70
Kapitalbevaringsbuffer	120.508	2,50	113.072	2,50
Kontracyklisk kapitalbuffer	120.508	2,50	113.072	2,50
Systemisk risikobuffer på ejendomseksponeringer	8.475	0,18	0	0,00
NEP-tillæg	207.274	4,30	172.775	3,82
Solvensbehov inkl. kombineret kapitalbufferkrav og NEP-tillæg	924.388	19,18	837.520	18,52

KOMMENTERING AF DET INDIVIDUELLE SOLVENSBEHOV

Søjle 1-kravet

Sydjysk Sparekasse er omfattet af kapitalkravet på 8% af den samlede risikoeksponering jf. EU-forordning nr. 575/2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber.

Indtjening

Ved vurderingen af, hvorvidt der skal afsættes ekstra kapital til at modstå kredittab fremadrettet, er der taget udgangspunkt i Finanstilsynets vejledende benchmark herfor. Der er foretaget en vurdering af den budgetterede basisindtjening, korrigeret for negative afvigelser de seneste 3 år, i forhold til de samlede udlån og garantier. Det vurderes, at der ikke er behov for at afsætte kapital til afdækning af svag indtjening.

Udlånsvækst

Ved vurdering af, hvorvidt der skal afsættes ekstra kapital til udlånsvækst, er der taget udgangspunkt i Finanstilsynets vejledende benchmark herfor. Det er vurderingen, at der ikke er behov for at afsætte kapital til udlånsvækst.

Kreditrisici

Kreditrisici omfatter risikoen for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser udover, hvad der er dækket af søjle I, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer og brancher og øvrige kreditrisici.

Store kunder med finansielle problemer

For større kunder med finansielle problemer sker der en vurdering af det forsigtigt skønnede tab på den enkelte eksponering.

Afgrænsning af kunderne

Kunder med finansielle problemer omfatter følgende:

- Bonitetskategori 1: Kunder med indikation for kreditforringelse. Det gælder uanset stadie.
- Bonitetskategori 2c: Kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden indikation for kreditforringelse.

Afgrænsning af eksponeringer

Større eksponeringer er eksponeringer, der udgør mindst 2% af sparekassens kapitalgrundlag.

Afgrænsning af det forsigtigt skønnede tab

I Sydjysk Sparekasse vurderes det forsigtigt skønnede tab at udgøre det ”nettotab”, som ud fra en forsigtig og fremadrettet vurdering risikeres at tabes, hvis større eksponeringer med kunder med finansielle problemer skal afvikles på grund af misligholdelse.

Det vurderes, at der ikke er et kapitalbehov på store kunder (eksponeringer over 2% af kapitalgrundlaget) med finansielle problemer, da sparekassen har få store kunder, hvoraf ingen har finansielle problemer.

Øvrige kreditrisici

Der foretages en vurdering af, hvorvidt der er særlige kreditrisici i den øvrige kreditportefølje (eksponeringer under 2% af sparekassens kapitalgrundlag), som ikke er dækket af søjle I-kravet. Sparekassen har vurderet, at der p.t. ikke er behov for yderligere tillæg.

NPE-bagstopper:

Der er ved implementering af NPE-reglerne indført en overgangsordning, som betyder at NPE-reglerne kun gælder for nye eksponeringer og eksponeringer, som øges efter 26. april 2019. Pr.

30-06-2024 har sparekassen et fradrag i kapitalgrundlaget på 7,6 mio. kroner. Sparekassen har ved hjælp fra SDC (datacentral) fået data til brug for beregning og stress af NPE-fradrag. På baggrund heraf er det vurderet, at der er behov for et tillæg på 9,2 mio. kr. til dækning af fremtidige NPE-fradrag og usikkerheder omkring beregninger/metoder.

Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer

Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer skal dække den risiko, der er forbundet med fordelingen af eksponeringsstørrelse i udlånsporteføljen. Til opgørelse af tillæg til koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer tages der udgangspunkt i Finanstilsynets vejledning om tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter. I henhold til vejledningen skal der foretages tillæg, såfremt summen af de 20 største eksponeringer er større end 4% af den samlede eksponering.

De 20 største eksponeringer udgør 6,9% af den samlede eksponering, hvorfor der tages et tillæg. Sparekassen har beregnet tillægget til 4,7 mio. kroner.

Koncentrationsrisiko på brancher

Koncentrationsrisiko på brancher skal dække den risiko, der er forbundet med, at eksponeringer er fordelt på relativt få brancher. Til opgørelsen af tillægget for koncentrationsrisiko på brancher tages der udgangspunkt i Finanstilsynets vejledning om tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter. I henhold til denne vejledning skal Herfindahl-Hirschman-indekset (HHI) anvendes til at måle graden af koncentration på brancher.

Sparekassen har beregnet graden af koncentration til 15,9%, og når koncentrationsgraden er under 20% skal der ikke gives tillæg.

Markedsrisici

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, ud over hvad der er dækket i søjle I. Der tages endvidere stilling til sparekassens koncentration af positioner i handelsbeholdning, samt følsomheden af den økonomiske værdi af egenkapitalen og nettorenteindtjeningen.

Ved vurdering af, hvorvidt alle markedsrisici, både indenfor og udenfor handelsbeholdningen, er tilstrækkeligt afdækket, er der taget udgangspunkt i Finanstilsynets vejledende benchmark for renterisiko, aktierisiko og valutarisiko. Med baggrund i disse benchmark, beregninger samt en samlet vurdering af sparekassens risici er det vurderingen, at der skal tages et tillæg på 2,5 mio. kroner for renterisiko udenfor handelsbeholdningen og 35,8 mio. kroner for kreditspændrisiko indenfor handelsbeholdningen.

Sparekassen har lave aktieeksponeringer og valutapositioner. Der beregnes på baggrund af beføjelser givet til direktionen, og da disse beføjelser er under eller lig bundgrænsen, vurderes der ikke behov for yderligere tillæg.

Likviditet

Sparekassen har en høj likviditetsoverdækning. Ved vurderingen af, hvorvidt der skal afsættes kapital som følge af, at der må påregnes en meromkostning ved fremskaffelse af likviditet, er der taget udgangspunkt i sparekassens stresstest af likviditeten på et års sigt. Det er vurderingen, at der ikke er behov for at afsætte kapital til fremskaffelse af likviditet.

Operationelle risici

Operationelle risici omfatter risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici ud over, hvad der er dækket af søjle I.

Ved vurdering af tillæg til operationelle risici er der taget stilling til disse risikoområder, herunder sparekassens organisation, it-sikkerhed og it-drift samt sparekassens forretningsmodel. Herunder indgår fusionen mellem Frøs Sparekasse og Broager Sparekasse. På den baggrund er det vurderingen, at der pt. er behov for tillæg på 29,7 mio. kroner ud over, hvad der er dækket af søjle I-kravet.

Gearing

En høj gearing udsætter et pengeinstitut for tab, hvis der indtræffer pludselige ændrede markedsforhold og overdrevne prisfald på aktiver. Derfor skal sparekassen tage højde for overdreven gearingsrisiko og sikre identifikation, styring og overvågning af gearingsrisiko. Til dette formål beregnes gearingsgraden, som er kernekapitalen divideret med summen af sparekassens eksponeringer jf. CRR-forordningen art. 429.

Gearingsgraden er pr. 30. juni 2024 beregnet til 10,6%. Denne vurderes som passende, og der tages derfor ikke tillæg i det individuelle solvensbehov. Jf. Finanstilsynets vejledning, om proportionalitet vedrørende forhold som relaterer sig til risikoen for overdreven gearing, kan sparekassen ekskludere væsentlige placeringer i Nationalbanken, som følge af stort indlånsoverskud, ved beregningen af gearingsgraden. Gearingsgraden vil herved blive 18,1%, hvorfor risikoen for overdreven gearing er et mindre væsentligt risikoområde.

Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter

Sparekassen skal senest et år før et kapitalinstrument forfalder eller på anden måde ikke længere kan medregnes i kapitalgrundlaget (regulatorisk forfald), vurdere behovet for at foretage tillæg til solvensbehovet, hvis der er risiko for, at instituttet ikke kan erstatte det pågældende kapitalinstrument med et nyt kapitalinstrument af samme eller højere kvalitet.

Sparekassen har supplerende kapital, som anvendes til opfyldelsen af Søjle II-kravet, samt SNP-obligationer (senior non-preferred) til dækning af NEP-tillægget. Den supplerende kapital udløber i 2032, men med mulighed for indfrielse fra 2027. SNP-obligationerne løber til 2026 med mulighed for indfrielse i 2025. Sparekassen vurderer ikke behov for tillæg.

Lovbestemte krav

Der er ikke lovbestemte krav som vurderes at give anledning til tillæg.

Kapitalforhold/overdækning

Sparekassens kapitaloverdækning fremgår af nedenstående tabel.

I 1.000 kroner	30-06-2024	31-12-2023
NEP-Kapitalgrundlag	1.373.166	1.472.556
Kapitalgrundlag	1.323.251	1.407.690
Kernekapital	1.302.194	1.286.939
Egentlig kernekapital	1.302.194	1.216.964
NEP-kapitalprocent	28,5%	32,6%
Kapitalprocent	27,5%	31,1%
Kernekapitalprocent	27,0%	28,5%
Egentlig kernekapitalprocent	27,0%	26,9%
Kapitalbehov	9,7%	9,7%
Kapitaloverdækning i pct.	17,8%	21,4%
Kapitaloverdækning i t.kr.	855.627	969.089
Kapitaloverdækning efter buffer og NEP-tillæg i pct.	9,3%	14,0%
Kapitaloverdækning efter buffer og NEP-tillæg i t.kr.	448.778	635.036

Sparekassen har opgjort sin kapitaloverdækning til 9,3 %-point ud fra et solvensbehov på 9,7%, en kapitalbevaringsbuffer på 2,5%, en kontracyklisk kapitalbuffer på 2,5%, en systemisk risikobuffer på ejendoms eksponeringer på 0,18% samt et NEP-tillæg på 4,3%.

Solvensoverdækningen anses for at være tilstrækkelig og sikrer sparekassens fortsatte drift og medvirker til sparekassens fortsatte udvikling til gavn for lokalområdet.